

Jak proměnit knihovnu s pomocí Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven?

Eliška Bartošová
Katedra informačních studií a knihovnictví

Lenka Dostálová
Moravská zemská knihovna v Brně

Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030

**Knihovny – pilíře občanské společnosti, vzdělanosti a
kultury**

Sociální inovace v knihovnách

<https://kisk.phil.muni.cz/komunitni-knihovna>

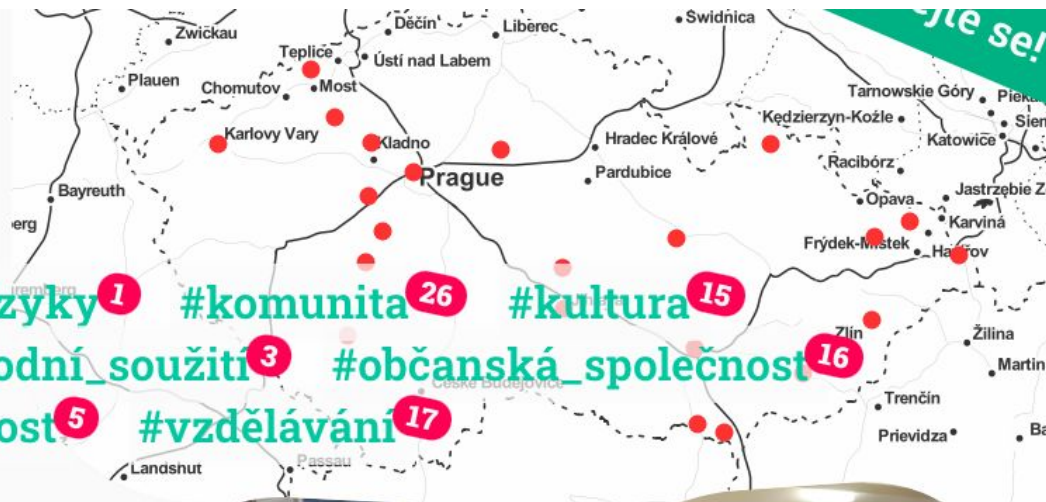
Projekt podpořen Evropskou unií v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

CZ.03.3.X/0.0/0.0/15_124/0006474

Co dokáže knihovna?

#bezbariérovost⁴ #historie¹⁰ #jazyky¹ #komunita²⁶ #kultura¹⁵
#mediální_gramotnost⁴ #mezinárodní_soužití³ #občanská_společnost¹⁶
#svět⁶ #technologie⁴ #udržitelnost⁵ #vzdělávání¹⁷

Berounská akademie
Městská knihovna
Beroun

BOoK! Con
Městská knihovna
Dobříš

Brain and Breakfast
Městská knihovna
Tábor

deFacto workshop
Městská knihovna
Praha

<https://codokaze.knihovna.cz/>

MUNI
ARTS

← Co dokáže knihovna? deFacto workshop

Knihovny mají dlouhou tradici a veřejnost je považuje za důvěryhodné instituce. V době dezinformací a fake news tak mohou hrát klíčovou roli v orientaci obyvatel ve světě, v němž žijí. Projekt Ověřeno, vzniklý původně na půdě Městské knihovny Praha, nyní vytváří metodiky deFacto workshopů pro knihovny za účelem vzdělávání v této oblasti pro různé cílové skupiny. Hotová a otestovaná a je zatím metodika pro mládež. Další budou následovat.

Městská knihovny Praha
Praha

#vzdělávání #mediální_gramotnost
#občanská_společnost #technologie

Podobné projekty

[Metodika de Facto workshopu](#)

← Co dokáže knihovna?

Knihovna pro bezbariérové Brno

Knihovna pro bezbariérové Brno je prostor, kde se setkávají, sdílejí své znalosti a zkušenosti členové Poradního sboru pro bezbariérové Brno, odborníci na témata bezbariérovosti a další lidé, kteří mají o téma profesní nebo osobní zájem. Projekt vznikl na základě spolupráce. Poradního sboru Rady města Brna pro bezbariérové Brno, Masarykovy univerzity a Knihovny Jiřího Mahena.

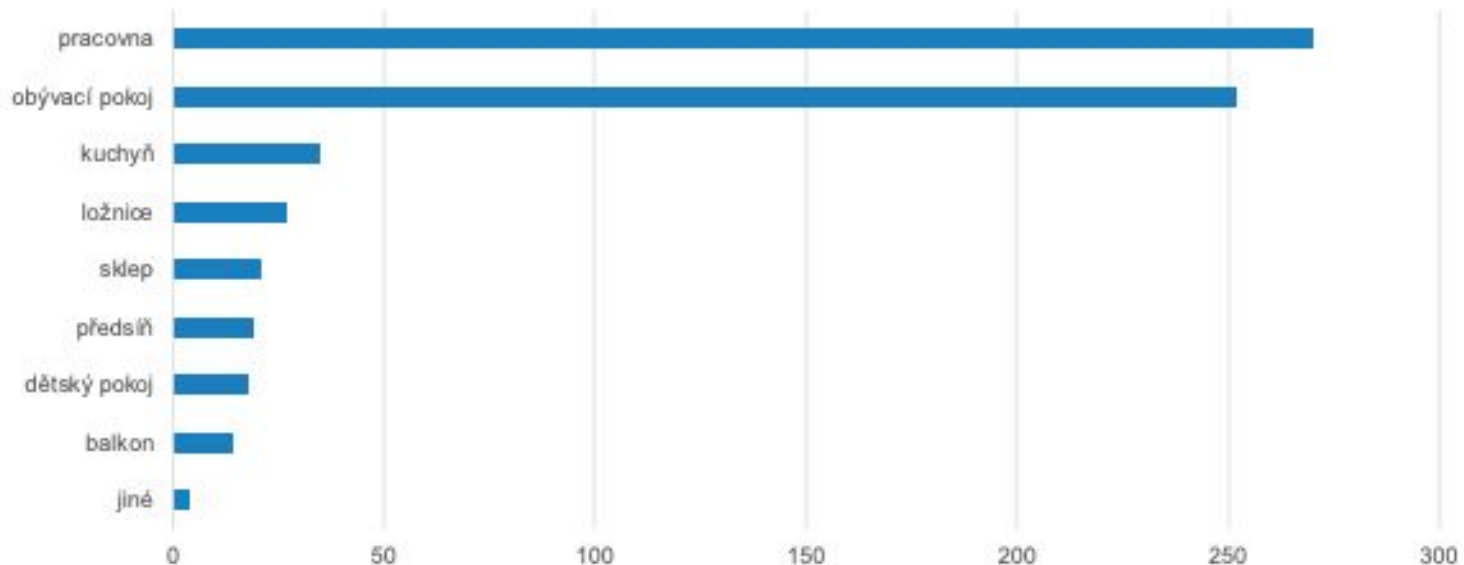
Na pravidelných měsíčních setkáních vystupují experti z různých oblastí i lidé s žitou zkušeností a na vystoupení navazují řízené diskuse s cílem sdílet a prohlubovat vědomosti a hledat konkrétní návrhy, jak prostřednictvím odstraňování bariér zlepšit kvalitu života lidí ve městě a systematicky připravovat prostor na stárnutí společnosti. Jedním

Podobné projekty

[Knihovna pro bezbariérové Brno](#)

Kdyby město bylo byt a knihovna, kterou navštívujete nejčastěji, byla jeho částí, jakým pokojem by podle vás byla?

[Video: Knihovna jako obývací pokoj a pracovna \(výsledky výzkumu o vnímání knihoven\), Ladislava Zbiejczuk Suchá \(KISK\), 30:45](#)

“Prostorové zajištění činnosti knihoven je jeden z nejvýznamnějších limitujících faktorů budoucího rozvoje. Přibližně 40 % veřejných knihoven nemá dostatek prostoru pro setkávání a komunitní aktivity. Ve třetině veřejných knihoven v posledních 20 letech neproběhla žádná investiční akce ani obnova interiéru.”

Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s
výhledem do roku 2030

Veřejná knihovna jako “místo činu” I/I

Veřejné knihovny jsou dnes především místem k setkávání, ke sdílení znalostí a zkušeností, prostředím k rozvoji občanské společnosti, komunitním centrem obce, tzv. třetím místem – „**životním prostorem s lokální identitou obce.**”

☐ Rozhodují detaily:

vstup do budovy

atmosféra

barvy

čistota

funkčnost

útulnost

a LIDÉ

Moravská zemská knihovna

/ Nedílná součást každé rekonstrukce v knihovně ,
která po zpracování **POSKYTNE** :

- ☐ **Přehled o životě místní komunity**
- ☐ **Souhrnné informace o knihovně** (provoz knihovny, aktivity v knihovně, návštěvnost, personál,...)
- ☐ **Informace o stavebně-technickém stavu budovy a interiérech knihovny**

Po zpracování nastolí otázky pro:

☐ Zřizovatel/zástupce místní samosprávy:

„Co všechno bychom měli vědět, aby obec do rekonstrukce či stavby knihovny investovala“

☐ Architekt/projektant:

„Co všechno bychom měli vědět, aby stavba odpovídala potřebám všech zúčastněných stran?“

☐ Knihovna/knihovníci/uživatelé:

„Co všechno bychom měli vědět, aby se uživatelé do knihoven vraceli a jaké služby jsme schopni udržet a nabízet v budoucích letech, tak aby odpovídaly potřebám místní komunity?“

Vám může pomoci...

- ❑ nastartovat komunitní roli knihovny v obci
- ❑ jako strategický dokument při vyjednávání
- ❑ zjednodušení plánování provozu knihovny
- ❑ odhalení potenciálu knihovny

Co Vám můžeme nabídnout:

- ❑ **Konzultace a poradenství**
- ❑ **Informace o dotačních programech**
- ❑ **Kontakty na ověřené dodavatele a architekty**
- ❑ **Databázi knihoven jako příkladů dobré praxe**
- ❑ **Metodické materiály**
- ❑ **Informační zpravodaj**

**MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA**

METODICKÉ CENTRUM PRO
VÝSTAVBU A REKONSTRUKCI
KNIHOVEN

RÁDCE / FINANCOVÁNÍ / INSPIRACE Z KNIHOVEN / KE STAŽENÍ / FOTOGALERIE / KONTAKT

**„Knihovna se z prostoru ke čtení
proměňuje na společenské centrum s
mnohanásobnými kompetencemi.“**
(R. Koolhaas, nizozemský architekt)

Chci rekonstruovat knihovnu

Chci vylepšit interiér

**V každé knihovně může
být dětský koutek...**

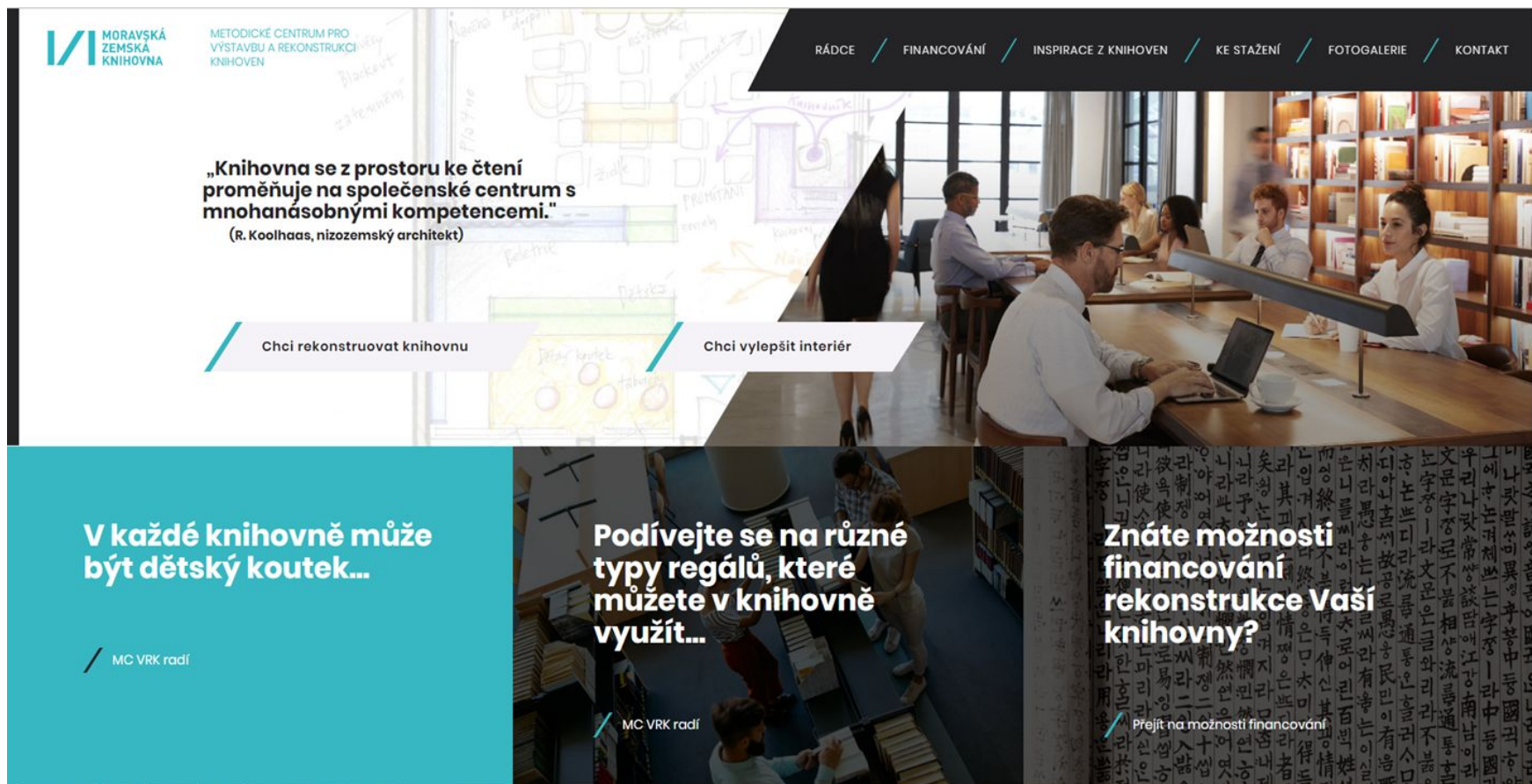
MC VRK radí

**Podívejte se na různé
typy regálů, které
můžete v knihovně
využít...**

MC VRK radí

**Znáte možnosti
financování
rekonstrukce Vaší
knihovny?**

Prejít na možnosti financování

- ❑ [RÁDCE](#) – tipy a rady, jak naložit s prostory v knihovnách, technické výkresy regálů, kontakty na architekty a dodavatele mobiliáře
- ❑ [FINANCOVÁNÍ](#) – vypsané aktuální dotační tituly a granty k rekonstrukcím, obnově interiéru, nákupu mobiliáře
- ❑ [INSPIRACE Z KNIHOVEN](#)- zdařile zrekonstruované či nově postavené knihovny jako příklad dobré praxe
- ❑ [KE STAŽENÍ](#) – metodické materiály, standardy
- ❑ Odběr newsletteru

Konference Metodického centra:

- ❑ 10/2018 – Moravská zemská knihovna v Brně
- ❑ 11/2018 – Městská knihovna v Praze
- ❑ 11/2019 – Městská knihovna v Písku

Moravská zemská knihovna

Další činnosti

- ❑ [Metodický pokyn pro postupy rekonstrukce knihoven](#)
- ❑ Městská knihovna roku 2019 (člen komise)
- ❑ Komunitní knihovna JMK 2018; 2019 (člen komise)

Pravidelné články na téma architektura knihoven:

- ❑ Čtenář - <https://svkkl.cz/ctenar>
- ❑ DUHA - <https://duha.mzk.cz/>

Obecní knihovna Otnice

Moravská zemská knihovna

Obecní knihovna Otnice

Moravská zemská knihovna

Obecní knihovna Otnice

Moravská zemská knihovna

Městská knihovna Veselí nad Moravou

Moravská zemská knihovna

Městská knihovna Veselí nad Moravou

Moravská zemská knihovna

Obecní knihovna Vranov nad Dyjí

Moravská zemská knihovna

Obecní knihovna Vranov nad Dyjí

Moravská zemská knihovna

Knihovna K. F. Bartoše, pob. Jižní Svahy I/I

Moravská zemská knihovna

Knihovna K. F. Bartoše, pob. Jižní Svahy

Moravská zemská knihovna

Knihovna K. F. Bartoše, pob. Jižní Svahy I/I

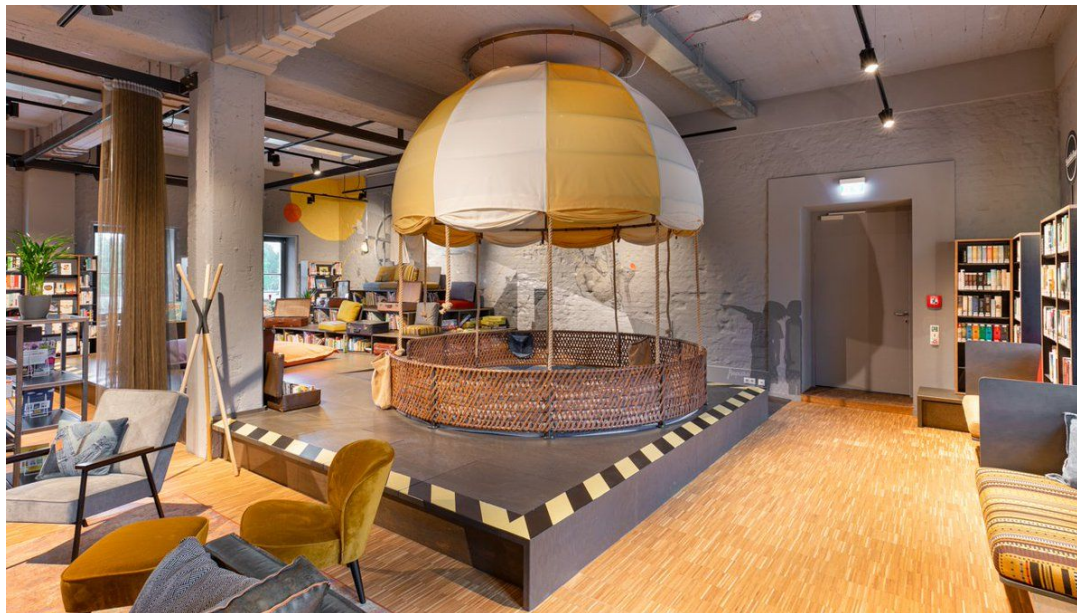
Moravská zemská knihovna

Závěrem....

“Knihovny nejsou muzea knih ani zatuchle páchnoucí semináře, jsou domovem, kde spolu lidé mohou diskutovat, souhlasit i navzájem si oponovat... a nikdo je nepřerušuje, nenapomíná k pořádku, není tu snobismus ani zkostnatělé poučování... Ano, ten pravý domov je knihovna!”

(Sándor Márai)

Moravská zemská knihovna

Děkuji za pozornost

Lenka.Dostalova@mzk.cz